

DAVACI VE YÜRÜTMENİN

DURDURULMASINI İSTEYEN : [REDACTED]

VEKİLİ : Av. Kemal Selim USCA- (E-Tebligat)

DAVALI

: Hazine ve Maliye Bakanlığı
Gelir İdaresi Başkanlığı - (E-Tebligat)

İSTEMİN KONUSU : 15/01/2025 tarih ve 32783 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğin (Seri No: 14) 9. ve 10. maddelerinin yürütmesinin durdurulması ve iptali ile anılan düzenlemelerin dayanağı olan kanun hükmünün Anayasa'ya aykırı olduğu iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurulması istenilmektedir.

DAVACININ İDDİALARI : 27/12/2024 tarihinde 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun 7. maddesinde yapılan değişiklikle, engellilik istisnası kapsamında araç alımı için öngörülen sürenin beş yıldan on yıla çıkarıldığı, dava konusu Tebliğ ile bu sürenin geçmişe yönelik olarak uygulanacağını düzenlediği, Kanun değişikliğinden önce araç almaya hak kazanan kişilerin kazanılmış haklarının ihlal edildiği, 16/09/2024 tarihinde araçlarını sattıktan sonra istisna kapsamında yeni araç almaya hak kazanarak araştırma yaptıkları süreçte herhangi bir istisnaya yer verilmeden dava konusu düzenlemenin yapıldığı, bu durumun telafisi güç ve imkansız zararlara yol açtığı ileri sürülerek iptali ve yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

DAVALININ SAVUNMASI : Dava konusu düzenleme uyarınca davacı adına tesis edilen herhangi bir işlem olmadığından, menfaat ihlalinin varlığından söz edilemeyeceği, engellilik istisnası kapsamında gerçekleştirilen araç alımlarında yaşanan suistimaller neticesinde 27/12/2024 tarih ve 32765 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7537 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 12. maddesiyle, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun 7. maddesinin 1. fıkrasının (2). bendinde yapılan değişiklikle, engellilik istisnası kapsamında araç alımı için öngörülen sürenin beş yıldan on yıla çıkarıldığı, söz konusu değişiklikte geçmişe yönelik herhangi bir düzenlemenin yer almadığı, yayımı tarihinden itibaren uygulanmaya başlayan kuralın eski kural yürürlükte iken başlayan ve henüz sonuçlanmamış olaylara uygulanmasının geriye yürüme olarak değerlendirilemeyeceği, mülkiyet hakkına müdahalenin söz konusu olmadığı, davacı açısından kazanılmış hakkın varlığından bahsedilemeyeceği, Anayasa'ya ve eşitlik ilkesine aykırılık iddialarının yerinde olmadığı ileri sürülerek Tebliğ'in 9. ve 10. maddelerinin iptali ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin istemlerin reddine karar verilmesi gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HAKİMİ [REDACTED]'İN DÜŞÜNCESİ : 4760 sayılı Kanun'un 7. maddesinde ön görülen beş yıllık sürenin on yıla çıkarılmasından önce, hukuka uygun olarak bu kapsamda aracını satan ve bu statüsü sona eren kişilerin haklarına geçmişe yönelik müdahale olacağı anlaşılan, Tebliğ'in 10. maddesinde yer alan "Ancak Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi kapsamında ilk iktisabı yapılan taşıtın, ilk iktisap tarihinden itibaren beş yıl geçtikten sonra satışı veya devri, taşıtın ilk iktisap tarihinden

on yıl geçmedikçe malul ve engelliye istisnadan tekrar yararlanma hakkı sağlamaz." ibarelerinin yürütmesinin durdurulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Yedinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 52. maddesi uyarınca dosya incelendikten sonra işin gereği görüldü:

MADDİ OLAY VE HUKUKİ SÜREÇ :

15/01/2025 tarih ve 32783 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğin (Seri No: 14) 9. ve 10. maddelerinin yürütmesinin durdurulması ve iptali ile anılan düzenlemelerin dayanağı olan kanun hükmünün Anayasa'ya aykırı olduğu iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurulması istenilmektedir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

USUL YÖNÜNDEN:

Davacı tarafından, 27/12/2024 tarih ve 32765 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7537 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 12. maddesiyle, 4760 sayılı Kanun'un 7. maddesinin 1. fıkrasının (2). bendine yapılan değişikliğin, Anayasa'ya aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de; anılan hükmün, Anayasa'yı ihlal eder niteliğinin bulunmadığı anlaşıldığından, Anayasa'ya aykırılık iddiasına itibar edilmemiştir.

ESAS YÖNÜNDEN:

İLGİLİ MEVZUAT:

Anayasa'nın "Vergi ödevi" başlıklı 73. maddesinin 3. fıkrasında, vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülüklerin kanunla konulacağı, değiştirileceği veya kaldırılacağı; 4. fıkrasında ise, vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muaflık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapma yetkisinin Cumhurbaşkanına verilebileceği; 61. maddesinin 2. fıkrasında, devletin, sakatların korunmalarını ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alacağı kurala bağlanmış; 03/12/2008 tarih ve 5825 sayılı Kanun ile uygun bulunarak 14/07/2009 tarih ve 27288 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Engellilerin Haklarına Dair Sözleşmenin 3. maddesinde sözleşmenin engellinin topluma tam ve etkili katılım ve dahil olması ilkesine dayalı olduğu; 19. maddesinde, sözleşmeye taraf Devletlerin tüm engellilerin diğerleriyle eşit seçeneklere sahip olarak toplum içinde yaşama hakkına sahip olduğunun kabul edileceği, taraf devletlerin engellilerin bu haktan tam olarak yararlanmalarını ve topluma tam dahil olmalarını ve katılmalarını kolaylaştırmak için etkili ve gerekli tedbirleri alacağı belirtilmiş; 20. maddesinde, taraf Devletlerin, engellilerin istedikleri şekilde ve zamanda, karşılanabilir bir maliyetle hareket edebilmelerinin kolaylaştırılması da dahil olmak üzere imkan dahilinde azami ölçüde bağımsız hareket edebilmesini sağlamak için etkili tedbirler alacağı düzenlenmiş; 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun 25/12/2024 tarih ve 7537 sayılı Kanun'la değişik 7. maddesinin 2. fıkrasında, (II) sayılı listede yer alan kayıt ve tescile tâbi yerli katkı oranı en az %20 olan

mallardan 87.03, 87.04 ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, engellilik oranı % 90 veya daha fazla olan malûl ve engelliler tarafından on yılda bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabının vergiden müstesna olduğu, 15/01/2025 tarih ve 32783 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğin (Seri No: 14) 9. maddesiyle, aynı Tebliğin (IV/G/1.1) bölümünün ikinci paragrafında ve beşinci paragrafının ikinci cümlesinde yer alan “beş” ibarelerinin “on” şeklinde değiştirildiği ve aynı bölümün sonuna “7537 sayılı Kanun ile Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yapılan değişiklikle, 27/12/2024 tarihi itibarıyla, söz konusu istisnadan yararlanma hakkına ilişkin süre tüm malul ve engelliler için on yıla çıkarılmış olmakla birlikte, istisna kapsamında alınan araçların ilk iktisap tarihinden itibaren beş yıl geçtikten sonra satılması veya devrinde herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.” paragrafının; 10. maddesiyle de, Tebliğin (IV/G/1.3) bölümünün sonuna “Ancak Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi kapsamında ilk iktisabı yapılan taşıtın, ilk iktisap tarihinden itibaren beş yıl geçtikten sonra satışı veya devri, taşıtın ilk iktisap tarihinden on yıl geçmedikçe malul ve engelliye istisnadan tekrar yararlanma hakkı sağlamaz.” paragrafının eklendiği görülmektedir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME :

Dosyanın incelenmesinden, davacının 23/08/2019 tarihinde engellilik istisnasından faydalananarak satın aldığı aracı, Kanun'da öngörülen beş yıllık sürenin dolmasından sonra, 16/09/2024 tarihinde sattığı, yeni araç alamadan 27/12/2024 tarih ve 32765 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7537 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 12. maddesiyle, 4760 sayılı Kanun'un 7. maddesinde yapılan değişiklikle, özel tüketim vergisinden istisna olarak engelli aracı ilk iktisabı için öngörülen sürenin beş yıldan on yıla çıkarılmasının akabinde, 15/01/2025 tarih ve 32783 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ'in 9. ve 10. maddeleri ile söz konusu istisna kapsamındaki araçların satışı için öngörülen sürelerde değişiklik olmadığı, yani beş yıl geçmekle satılabileceği, ancak ilk iktisap için öngörülen on yıllık sürenin, aracını satanlar için de uygulanacağı yolundaki düzenlemelerin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun 7. maddesiyle, engellilere tanınan özel tüketim vergisi istisnasının 27/12/2024 tarihinden önce beş yılda bir kez kullanılabileceği, yani beş yıllık süre bitiminde aracın satışının ve istisna kapsamında tekrar araç alımının mümkün olduğu, söz konusu maddede 27/12/2024 tarihinde yapılan değişiklikle araç ilk iktisabı için öngörülen sürenin on yıla çıkarıldığı, satışa ilişkin beş yıllık sürenin ise değiştirilmediği, bu değişikliğin Kanun'un yayımlandığı tarih olan 27/12/2024 tarihinden sonraki işlemlere yönelik olarak uygulanabileceği açıktır.

Bilindiği üzere, Kanun'un aradığı şartlarda malul ve engelli olduğunu sağlık kurulu raporuyla belgelendiren vatandaşlara belli koşulların sağlanması halinde istisnadan yararlanma hakkı tanınmaktadır. Davacının da bu kapsamda, 23/08/2019 tarihinde iktisap ettiği aracını 16/09/2024 tarihinde sattığı anlaşılmaktadır. İlgili dönemde yürürlükte olan beş yıllık sürenin

dolmasından sonra aracın satılmasıyla istisnaya ilişkin yasada tanımlanan süreç tamamlanmış olup, davacı açısından, istisna kapsamında yeni araç iktisabı için söz konusu dönemde Kanun'da aranan hukuki statüye kavuşulmuştur. Bu statünün varlığını sürdüreceği hukuk devleti ilkesinin gereğidir. Aksi halde, meri mevzuata güvenerek hareket eden kişilerin hukuki güvenliği tehlikeye atılarak hukuki belirlilik ilkesi ihlal edilmiş olacaktır. Bu doğrultuda, istisna kapsamında iktisap ettiği aracı beş yıllık sürenin dolmasından sonra elden çıkarmış olan davacının, aracın elden çıkarılmasından sonra yürürlüğe giren ve Kanun'da öngörülen beş yıllık sürenin on yıla çıkarılması yönündeki sınırlayıcı hüküm getiren yeni düzenlemeye tabi olması beklenemez.

Bu itibarla, istisnaya ilişkin önceki düzenlemenin yürürlükte olduğu dönemde iktisap edilerek yine bu dönem içinde elden çıkarılan engelli araçlarının, yeni düzenlemede öngörülen on yıllık süreye tabi tutulmalarında hukuki isabet bulunmamaktadır.

Bu bakımdan, 15/01/2025 tarih ve 32783 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ'in 10. maddesiyle getirilen, "Ancak Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi kapsamında ilk iktisabı yapılan taşıtın, ilk iktisap tarihinden itibaren beş yıl geçtikten sonra satışı veya devri, taşıtın ilk iktisap tarihinden on yıl geçmedikçe malul ve engelliye istisnadan tekrar yararlanma hakkı sağlamaz." yolundaki düzenlemenin, önceki dönemde aracını satanlar yönünden de geçerli sayılacak şekilde ve herhangi bir istisnaya yer verilmeksizin yürürlüğe konduğu, davalı idarenin beyanlarında da bu hususun kabul edildiği anlaşıldığından, dava konusu düzenlemenin bu kısmının açık şekilde hukuka aykırı olduğu ve söz konusu istisnanın amacına aykırı şekilde engelli bireylerin araçsız kalmasına neden olarak topluma aktif şekilde katılmalarına engel olabileceği anlaşıldığından, 2577 sayılı Kanun'un 27. maddesinde öngörülen koşulların gerçekleştiği anlaşılmış olup, telafisi güç veya imkansız zararlara olabilecek olan dava konusu Tebliğ'in 10. maddesinin yürütmesinin durdurulması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Diğer taraftan, Tebliğ'in iptali istenilen 9. maddesiyle; Kanun değişikliğiyle uyumlu olarak Genel Tebliğ'de yer alan 'beş' yıl ifadelerinin 'on' yıl olarak değiştirildiği ve istisna kapsamında alınan araçların ilk iktisap tarihinden itibaren beş yıl geçtikten sonra satılması veya devrinde herhangi bir değişiklik yapılmadığı, yeni ve sınırlayıcı mahiyette bir düzenleme getirilmediğinin anlaşılması karşısında, yürütmesinin durdurulmasına ilişkin olarak dava dilekçesinde ileri sürülen iddialar, anılan kısmın yürütmesinin durdurulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının yürütmenin durdurulması isteminin **KISMEN KABULÜNE, KISMEN REDDİNE,**

2. Dava konusu Tebliğ'in 10. maddesiyle getirilen "Ancak Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi kapsamında ilk iktisabı yapılan taşıtın, ilk iktisap tarihinden itibaren beş yıl geçtikten sonra satışı veya devri, taşıtın ilk iktisap tarihinden on yıl geçmedikçe malul ve engelliye istisnadan tekrar yararlanma hakkı sağlamaz." şeklindeki paragrafın **YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA,**

3. Tebliğ'in iptali istenen 9. maddesine yönelik **YÜRÜTMENİN DURDURULMASI İSTEMİNİN REDDİNE,**

4. Bu kararın tebliğini izleyen günden itibaren 7 gün içinde Danıştay Vergi Dava Daireleri Kuruluna itiraz yolu açık olmak üzere, 04/07/2025 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

Üye

(X)

Üye

(X) KARŞI OY :

15/01/2025 tarih ve 32783 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğin (Seri No: 14) 9. ve 10. maddelerinin iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle dava açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde; iptal davasının, idari işlem hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı menfaati ihlal edilenler tarafından açılacağı açıklanmış; 15. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde ise; ehliysiz kişi tarafından açılan davaların reddine karar verileceği düzenlenmiştir.

İptal davasının incelenebilmesinin ön koşullarından biri olan "menfaat" kavramının iptal davasını açan davacı ile dava konusu ettiği idari işlem arasındaki alakayı ifade ettiği ve bu alakanın kişisel, meşru ve güncel olması gerektiği doktrin ve içtihatlarla kabul edilmektedir. Menfaat ihlalinin güncel olmasını, iptal davasına konu olan idari işlem nedeniyle davacının ihlal edilen menfaatinin, iptal davası açıldığı anda var olması ve bu ihlalin dava sonuna kadar devam etmesi olarak kabulü gerekmektedir. Bundan da anlaşılabacağı üzere, iptal davasının açıldığı zaman ve bu dava süresince (dava sonuçlanıncaya kadar) menfaat ihlalinin devam etmesi gerekmektedir.

Dava dosyasının incelenmesinden, engellilik istisnası kapsamında aldığı aracı beş yıllık sürenin dolmasıyla sattığını beyan eden davacı tarafından, bu kapsamda tekrar araç iktisabı için yaptığı başvuru ve bu başvurunun reddine ilişkin herhangi bir bilgi ve/veya belge sunulmadığının anlaşılması karşısında, davacının ihlal edilen güncel menfaatinin varlığının ortaya konulamaması nedeniyle, davada subjektif ehliyetinin olmadığı sonucuna varılmıştır.

Bu nedenle, öncelikle, davacının ihlal edilen güncel bir menfaatinin bulunmaması nedeniyle açılan davanın, 2577 sayılı Kanun'un 15. maddesinin (1) numaralı fıkrasının "b" bendi gereğince usulden reddi gerektiği,

Esastan ise, İYUK'nun 22/2.maddesinde,15. maddede sayılan sebeplerden biri ile veya yargılama usulüne ilişkin meselelerde azınlıkta kalanların işin esası hakkında da oylarını kullanacaklarına ilişkin kural uyarınca, mezkur Kanunun 27/2.maddesinde belirtilen ...idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının olayda birlikte gerçekleşmediği görüşüyle, Dairemiz kararına hem usulden ve hem de esas yönden katılıyorum.

Üye

